

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи економічної теорії (Макро- та мікроекономіка)

Освітньо-професійна програма «Міжнародний готельний бізнес»

Спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні
кафедри
Протокол № 1 від 29.08.2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи економічної теорії (Макро- та мікроекономіка)
Освітньо-професійна програма	Міжнародний готельний бізнес
Спеціалізація	–
Спеціальність	241 «Готельно-ресторанна справа»
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Основна
Курс/семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 30 год. Семінарські заняття – 30 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?

2. Опис дисципліни

Мета курсу: формування у студентів сучасного творчого економічного мислення і системи спеціальних знань; вивчення досвіду організації економічної роботи на підприємствах; оволодіння практичними навиками, які необхідні майбутнім спеціалістам для роботи на підприємствах готельно-ресторанної справи.

Цілі курсу: вивчення досвіду організації економічної роботи на підприємствах, закладення знань і методів макроекономічного аналізу, створення та закріплення навичок студентів застосовувати поняття і категорії мікро- та макроекономіки до аналізу економічних явищ та процесів.

Компетентності:

ЗК 9. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК 1. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.

СК 5. Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

СК 10. Здатність працювати з технічною, економічною, технологічною та іншою документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом готельного та ресторанного бізнесу.

СК 12. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

Програмні результати навчання:

РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук.

РН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства.

РН 13. Визначати та формувати організаційну структуру підрозділів, координувати їх діяльність, визначати їх завдання та штатний розклад, вимоги до кваліфікації персоналу.

РН 15. Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

РН 19. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Вступ до економіки	Знати предмет економіки. Знати завдання та інструменти економіки. Знати про можливості та обмеження економіки. Знати сутність мікроекономіки. Знати що таке макроекономіка як наука. Знати про диференціацію доходів.	Питання, тести, практична робота
2.	Основні поняття економіки	Знати про суб'єктів економіки. Знати про національну економіка і економічну система. Знати функції економіки. Володіти методологією економіки. Знати модель кругових потоків. Знати про альтернативну вартість. Вміти зобразити криву виробничих можливостей.	Питання, тести, практична робота
3.	Теорія граничної корисності і поведінка споживача	Володіти поняттям «потреби», знати види потреб. Знати про економічні блага, їх класифікацію. Знати поняття корисності, її особливості та спосіб досягнення. Знати про сукупну та граничну корисність. Вміти сформулювати Закон Госсена. Вміти зобразити криві Енгеля.	Питання, тести, практична робота
4.	Макроекономічні показники в системі національних рахунків	Знати про система національних рахунків. Знати про валовий внутрішній продукт. Знати про валовий національний продукт. Використовувати методи розрахунку ВВП. Знати інші показники СНР.	Питання, тести, практична робота
5.	Макроекономічна нестабільність (безробіття та інфляція)	Знати сутність економічних циклів. Знати сучасну теорія циклів. Знати про безробіття. Знати який природний рівень безробіття. Знати закон Оукена. Знати сутність інфляції та її види. Вміти зобразити криву Філіпса. Вміти розраховувати цінові індекси.	Питання, тести, практична робота
6.	Ринковий попит та пропозиція. Сукупний попит та сукупна пропозиція. Ринкова рівновага	Знати про попит. Знати про сукупний попит. Знати цінові та нецінові чинники впливу на попит. Знати про пропозицію. Знати про сукупну пропозицію. Знати цінові та нецінові чинники впливу на пропозицію. Вміти розрахувати еластичність попиту та пропозиції. Вміти визначити ринкову рівновагу.	Питання, тести, практична робота
7.	Грошовий ринок і монетарна політика	Знати закон суб'єктивної вартості. Знати про грошові агрегати. Знати види грошей та грошову масу. Знати сутність монетарної політики. Знати види грошово-кредитної політики. Знати про споживання та заощадження, їх сутність.	Питання, тести, практична робота
8.	Фіскальна політика	Знати сутність фіскальної політики. Знати види бюджетно-податкової політики. Знати про державний бюджет. Знати про державний борг. Знати про державний дефіцит. Знати призначення кривої Лаффера.	Питання, тести, практична робота

4. Система оцінювання курсу

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарське заняття	35
Самостійна робота	25
Проміжний тестовий контроль	40
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		0
Семінарські з-тя		5		5		5		5		5		5		5				35
Самостійна р-та															25			25
Проміжний тестовий контроль							20						20					40
Екзамен																		
Всього за тиждень		5		5		5	20	5		5		5	20	5	25			100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення: мультимедіа

Методична література

1. Мендела І.Я. Макро- та мікроекономіка: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Територія друку, 2021. 106 с.

Рекомендована література

2. Економіка: макро- та мікроекономічні аспекти: Навчальний посібник / Баула О.В., Вісин В.В., Вісіна Т.М., Галазюк Н.М., Зелінська О.М., Ліщук В.І., Лютак О.М., Савош Л.В. Луцьк: Редакційно-видавничий відділ Луцького НТУ, 2018. 279 с.
3. Макаренко М.І., Семененко Т.О., Петрушенко Ю.М. Макроекономіка : підручник. 2-ге вид., переробл. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307 с.
4. Макроекономіка : навч. посіб. / за ред. проф. С. І. Архієреєва. Х : Видавництво Іванченка І.С., 2019. 216 с.
5. Мартин О.М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина І: навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. 271 с.
6. Мікроекономіка: навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с.
7. Мікроекономіка: навчальний посібник. Укл. С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів.-т., 2021. 176 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України / Сайт Верховної Ради України. URL: http://rada.gov.ua
2. Мендела І.Я. Методичні рекомендації з дисципліни «Макроекономіка». URL: http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/6924
3. Мінфін. URL: https://index.minfin.com.ua/ua/
4. Макроекономічні показники. Документи воєнного стану. НАБУ. URL: https://nabu.ua/ua/makroekonomichni-pokazniki.html
5. Макроекономічні показники. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/ua/statistic/macro-indicators
6. Наукова бібліотека ПНУ. URL: http://lib.pnu.edu.ua/

7. Контактна інформація

Кафедра	Готельно-ресторанної та курортної справи, вул.Галицька,201д, ауд.326, URL: https://kgrks.pnu.edu.ua/ , kgrks@pnu.edu.ua	
Викладач Гостьові лектори	доц. Мендела Ірина Ярославівна	
Контактна інформація викладача	Пошта: iruna.mendela@pnu.edu.ua YouTube: @user-bw4mf8cy5d TikTok: @green_eyed.20 Facebook, Instagram: @Ірина Мендела	

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності», «Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Стефаника» і опубліковано їх на сайті. Викладеними в цих документах принципами (відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги, безпеки і добробуту, законності) та правилами поведінки студентів і працівників університету, які базують на відповідних законах, й керується кафедра готельно-ресторанної та курортної справи у своїй діяльності. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором, «Телефон довіри», більшість вступних іспитів проводиться за комп'ютерно-тестовими технологіями, а іспит за допомогою онлайн-трансляції можна переглядати у реальному часі. Діяльність кафедри, ректорату з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється на основі чинного законодавства України.</p> <p>В університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Це означає, що всі здані роботи є результатом вашої розумової праці та творчості. Якщо ви подали роботу когось іншого, повністю або частково, без належного цитування, завдання не буде прийняте і буде оцінене в 0 балів (без права перездачі).</p>
---------------------------------	--

Пропуски занять	Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Завдання, виконані після зазначеного терміну для виконання, не перевіряються, тобто оцінюються в 0 балів, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження).
Невідповідна поведінка під час заняття	Вирішується згідно чинного законодавства України, Статуту університету. Під час дистанційного навчання у викладача є прохання щодо ввімкнених відео під час онлайн-конференцій.
Відповідь викладача	Відповідь на роботу, яка надіслана на електронну пошту, студент отримує впродовж 24 годин. Роботи, надіслані у Viber чи Telegram, також отримують відповідь протягом доби. Оцінки дізнатися можна за вимогою за зверненням до викладача (скріншот чи фото).
Додаткові бали	Виставляються під час семінарських занять за участь у Kahoot (переможні місця), участь у конференції з відповідною тематикою чи відповіді на додаткові питання.
Неформальна освіта	Є можливість отримати додаткові бали, пройшовши онлайн-курс «Економіка на кожен день» та/або онлайн-курс «Просто про гроші», та/або онлайн-курс «Економіка для всіх», та/або «Особистий та сімейний бюджет» на Prometheus (https://prometheus.org.ua/), «Економічна грамотність громадянина», «Особистий та сімейний бюджет: основи» на ВУМ online (https://vumonline.ua/). Також є можливість проходити онлайн-курси на платформах Coursera та ВУМ online, які мають узгоджуватися попередньо з викладачем.

Викладач

Мендела І.Я.